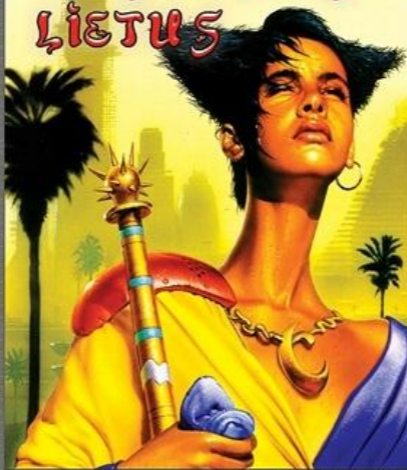

SF

eribanas

Tobias S. Buckell

KRIŠTOLINIS LIETUS

452

PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Knygute.lt

Tobias S. Buckell KRIŠTOLINIS LIETUS

Mokslinės fantastikos romanas

Nežinia, kokia buvo Nanagados planeta prieš kelis šimtus metų. Tačiau dabar nesuskaičiuojamos actekų ordos, vadovaujamos kraugeriškų žynių, veržiasi iš už kalnų į nedidelį civilizuoatą šio pasaulio lopinėį. Kodėl barbarai paklūsta dieviškiesiems teotliams? Kuo gali padėti žmonėms keistieji loa? Kaip prieš 27 metus šioje planetoje atsirado Džonas de Branas, kuris visiškai neprisimena, kas buvęs iki tol?

Bet, svarbiausia, kas tas mitinis artefaktas "Ma Vi Džangas" - neva turintis pasakišką galią, - kurio ieško ir teotliai, ir loa, ir pats Džonas de Branas???

Iš anglų kalbos vertė VLADA BAUBONIENĖ
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"

452 tomas. Serija įkurta 1990m.
Tobias S. Buckell - CRYSTAL RAIN

New York, Tor books, 2006

Copyright © by Tobias S. Buckell, 2006

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2009

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2012

IŽANGA

Refodži Teno kaimelio pakraštyje parudavę šliaužiantys augalai subyrėdavo vien tiktai nuo prisilietimo. Visa gamta kentė nuo sausros: lietaus sezonas neskubėjo, o drėgmės taip stigo ir išdžiūvusiams džunglėms, ir dulkėtam kaimo keliukui, ir dviem šuliniams, ir nuvytusiems kukurūzų daigams.

Liesi kaulėti senoliai, palinkę prie lentinio stalo, lošė kortomis. Kol vienas jų maišė ir dalino kortas, kiti niūriai žvelgė į dangų.

Tolumoje, virš rūke skendinčių medžių viršūnių, matėsi į juodus debesis įsmigę Prakeiktieji kalnai. Tenai lijo lietus, bet nuo kalnų papėdės iki Refodži Teno buvo kelios dienos kelio. Seniai vobalojo bedantėmis burnomis, laižė išdžiūvusias lūpas, apžiūrinėdami kortas savo sugrubusiose kaulėtose rankose.

Sąnariais jautė artėjant lietaus sezoną; skausmas priminė apie senatvę ir bejėgiškumą, tačiau vis tiek jie džiaugėsi vėl sugrįžtančia drėgme: netrukus vėjas nuo džunglių atneš gaivą, ir nesvarbu, jog kelias virs purvo bala, užtat atsigaus pasėliai, ir tyliomis naktimis laukuose girdėsis, kaip jie stiebiasi aukš-

tyn.

Taip, bet kurią dieną jau galėjo prasidėti lietaus sezonas.

Todėl niekas nenustebo, kai dangų perskrodė griaustinis. Senoliai pažvelgė aukštyn ir ėmė linkčioti galvomis: sezonų kaita vyko taip pat, kaip ir visais kitais metais.

Tačiau griaustinis vis netilo, o gaivaus lietaus lašų šnaresio nesigirdėjo. Griaudėjo vis smarkiau, ir moterys, kabinusios skalbinius, puolėsi ginti po kiemus bėgiojančius vaikus į trobas. Vyrai užrietę galvas stebėjo ugninį pėdsaką, perrėžusį dangų.

Senoliai numetė kortas, prisidengė delnais akis, pakilo ir suglumę stebėjo iki baltumo įkaitusį rutulį, skriejantį virš medžių. Po to sudrebėjo žemė, ir iš džiunglių atskriejo sprogi mas. Išgąsdinti paukščiai purptelėjo į orą, jų ryškios plunksnos suribuliavo tarp medžių.

Dūmų pėdsakas neišsisklaidė iki pat tamsos.

Tuo tarpu geriausi Refodži Teno medžiotojai, apsiginklavę šautuvais, išėjo į kupiną pavojų tamsią naktį, savo akimis norėdami pamatyti neregėtą stebuklą.

Po dviejų dienų medžiotojai surado džiunglių

plotą, kur milžiniški medžiai buvo išguldyti tarsi šapeliai.

Žmonės atsargiai žengė į išvartų vidurį. Iš žemės sklido toks karštis, kad jiems teko apsi-
raišioti kojas didžiuliais augalų lapais, jie
springo nuo karčių dūmų, kosėjo. Bet karštis
neleido jiems keliauti toliau, ir galiausiai
smalsuoliai buvo priversti apsigręžti atgal.
Grįždami jie ir aptiko ant akmens sėdintį žmo-
gų.

Su skrybėle ant galvos, apsivilkęs ilgą ap-
siaustą, apsiavęs juodais batais. Jis atrodė iš-
vargęs, iškankintas. Pilkos akys, juodi plaukai
supinti į daugybę kasyčių, blyškus veidas. Oda
tamsi, nors atrodė, jog šita būtybė niekada
gyvenime nėra mačiusi saulės. Vos tik jam
prabilus, medžiotojams jo žodžiai priminė ne-
suprantamą tarškalynę, bet po to žmogus ke-
letą kartų ranka palietė gerklę ir pradėjo kal-
bėti suprantamai.

- Kur aš?

Šalia Refodži Teno kaimo, atsakė jam me-
džiotojai ir paaiškino, jog šitas kaimas vieno-
dai nutolęs tiek nuo šiaurinės, tiek ir nuo pie-
tinės pakrantės, o iki Prakeiktųjų kalnų nuo
šičia - savaitė kelio.

Medžiotojai klausinėjo žmogų, ar tik nebus jis nusileidęs tiesiai iš dangaus... ir kaip jam pavyko tai padaryti.

Žmogus, regis, nekreipė dėmesio į jų klausimus, jis pašoko nuo akmens ir įsimaišė tarp vyrų. Rodydamas į jų šautuvus, paklausė:

- Juk tai ginklai? Kur juos gavote?

Jam buvo paaiškinta, jog ginklą galima nusipirkti pas šiauriečius - keliaujančius medžiotojus ar prekeivius. Tai nebuvo dažni sandoriai, bet jie kaimo gyventojams suteikė galimybę pažvelgti į pasaulį, esantį už džiunglių ribų. Jie žinojo, jog ginklai gaminami vietovėje, kuri vadinosi Sostinė.

- Ir kaip man tenai nukeliauti?

Medžiotojai jam patarė traukti per džiungles į šiaurę... iki Brangstano, po to pasukti pakrantės keliu. Arba galima palaukti prekeivių ir keliauti sykiu su jais.

Tai nepažįstamąjį tenkino. Jis medžiotojams pasirodė nepiktybiškas, toks liesas, išsekęs, suvargęs, panašus į iš dumblo ištrauktą vabzdį. Vyrai atsivedė "radinį" į savo kaimą. Eidamas jis valgė jų džiovintus vaisius ir elgėsi taip, tarsi būtų pavaišintas pačia geriausia mėsa.

Tik vieną akimirką svetimšalis nustojo žiaurmojęs ir pažvelgė į miško tankmę. Iš ten išbėgo jaguaras. Nepažįstamasis griebė jį už gerkles ir šveitė ant žemės. Medžiotojai pastebėjo keistai pasisukusį plėšrūno kaklą.

Atvykėlis praleido kaime visą savaitę. Valgė viską iš eilės ir greitai atsigavo. Kai jis iškeliauvo, raumenys jau matėsi per drabužius, oda buvo molio spalvos, kaip ir dera sveikam vyrui.

Jis (nors ir buvo visų atkalbinėjamas) pasirinko keliauti per pavojingas džungles. Prieš išeidamas paklausė kaimo gyventojų:

- Kiek laiko lieka iki karnavalo pradžios?

Jam pasakė, kiek dar liko mėnesių, nors, kaip visiems žinoma, skirtingose vietovėse karnavalas prasidėdavo skirtingu laiku. Paklaustas, kodėl domisi karnavalu, žmogus nusišypsojo.

- Ieškau seno bičiulio, kuris niekada nepraleidžia karnavalo. - Daugiau jis nieko nepasakė.

Jam išvykus, medžiotojai dar ilgai aptarinėjo įvykį, mėgino suvokti, kas galėtų būti šitas žmogus. Kraipė galvas ir prie kortų palinkę senoliai. Jie turbūt žinojo atsakymą...

Kai jų imdavo klausinėti, jie purtė galvas,

įsmeigę akis į kortas ir laukdami lietaus sezono.

Pirma dalis

PRAKEIKTIEJI KALNAI

1 skyrius

Denį bei jo žmones supo Prakeiktųjų kalnų viršūnės. Jie skverbėsi pro didžiules raudonas uolas, gilius, aidžius tarpeklius, kiek stabtelėjo prie nedidelio upeliuko, prisipildė gertuves.

Aukščiau miško ribų oras buvo šaltas, Denis matė garus iš savo burnos. Vyrai šnopavo, teko greitai judėti per irstančius akmenis.

Denis atsisuko į savo karius. Žmonės-mangustai... geriausi Nanagados miško kariai. Stenėdami jie šokinėjo nuo akmens ant akmens. Kai kurių barzdos tankios, plaukai supinti į ilgus dredus, kiti trumpai kirptais plaukais. Jie buvo kilę iš skirtingų vietovių, ir, nors veidai paslėpti po purvo bei spalvotos kreidos maskuote, aiškiai matėsi skirtinga jų odos spalva.

Visi vilkėjo pilkais drabužiais: tankios brezentinės kelnės, marškiniai ilgomis rankovėmis, plačiabrylės skrybėlės. Nuobodi uniforma buvo dar papuošta medžių šakelėmis - reikėjo likti nepastebėtiems.

Tarp plikų akmenų jie buvo panašūs į išlindusias iš džunglių pilkai žalias pabaisas.

Užtat šituo keliu galima greitai pasiekti Mafolio perėją.

Pakilo antrasis mėnulis. Blyškus dviejų šviesulių spindesys buvo kur kas geriau, negu saulės spinduliai, lig šiolei lydėję karius. Denis pakėlė akis į dangų. Naktį actekų aerostatams juos bus sunkiau pastebėti.

Prieš kelias dienas už daugelio mylių nuo Mafolio perėjos, jie pagrobė actekų žvalgą. Jis žinojo keletą kodinių frazių. Tai nustebino Denį. Žmonės-mangustai tarp actekų turėjo ne daug šnipų, todėl panašūs susitikimai retai pasitaikydavo.

Daugelis per kalnus perėjusių actekų stengdavosi kiek galima greičiau pasiekti Sostinę, patį tolimiausią šiaurės rytų žemyno pakraštį, atsidurti kuo toliau nuo savo praeities.

Actekų žvalgas pasisakė esąs Oaksitlis. *Oaksitlis...* Jis kaleno dantimis. Vargšui sunkiai pavyko įveikti kalnus. Drebantis, alkanas, jis kažką nesuprantamai vebleno, bet Denis suprato: ruošiamas pasikėsinimas į Mafolio perėją.

- Kartais pasitaiko panašių dalykų, - gūžčiojo

pečiais žmonės-mangustai. Actekai kartais siūsdavo nedidelius būrius, norėdami patikrinti, ar tikrai neįveikiamos storos sienos, ar tikrai taip taikliai šaudo Mafolio patrankos, tačiau užgrobti perėjos jiems nepavykdavo. Visa Nagados gynyba priklausė nuo Mafolio perėjos.

- Ne per perėją, - sušvokštė šnipas; jis rėmėsi nugara į grubią medžio žievę, o kojos skendė purve.

- Mafolio perėja - vienintelė vieta, per kurią bet kuri armija galėtų pereiti kalnus, - pasakė Denis.

Šnipas purvina rankove nusivalė veidą.

- Jie tunelį išsikasė, - tarsi išspjovė svetimšalis. - Ar jums aišku?

Žmonės-mangustai nustebę pradėjo mirkčioti.

- Tunelį? Po visu kalnu? Mes būtume apie tai žinoję.

- *Nopuluka*, - paniekinamai ištarė šnipas. - Actekai kasa tunelį jau šimtą metų. Jie tik kvailino jus, apsimetinėjo, ketinantys užgrobti perėją, o patys visą laiką rausė tunelį. Dabar jie jau čia. Patikėkite manimi. Mes visi - lavonai.

Šnipas paprašė vandens bei maisto. Kariai

jam paaiškino, kur yra artimiausias postas, ir keistas žmogus nukulniavo šlaitu žemyn.

- Jei mes visi lavonai, - sušuko jam pavymui kareiviai, - tai kurių galų tu čia atėjai? Ir kur dabar eini?

Tačiau šnipas jau buvo dingęs tarp krūmynų.

Trumpai aptarę įvykį, Denis bei jo žmonės paliko stovyklą ir vos ne bėgte pasileido Mafolio perėjos link.

Viską gaubė tirštas rūkas, ir Denis priešakyje matė vos keletą medžių. Oras buvo drėgnas, todėl bet koks miško gyventojų skleidžiamas garsas skambėjo. Žmonės-mangustai, vėl patekę į džungles, kiek atsipalaidavo. Iki Mafolio perėjos dar beveik trys valandos kelio. Jie artėjo prie pavojingos vietovės.

Trakstelėjo šakelė. Denis rankos mostu sustabdė būrį.

Šautuvų vamzdžiai tyliai, darniai pakilo aukštyn.

- Čirik! - sučirškė balsas iš rūko. Jis tikrai buvo panašus į paukščio riksmą ir galėjo lengvai apgauti miestietį.

- Slaptažodis? - pašaukė Denis slapuką.

- Avižienė, - pasigirdo atsakymas, - be cuk-

raus.

Šautuvai nusileido. Alenas, geriausias būrio bėgikas, dar vakar palikęs savo krepšį draugams išvyko į žvalgybą. Dabar jis išlindo iš krūmų visas prakaituotas, godžiai čiupo jam ištiestą gertuvę ir apsipyłė vandeniu veidą.

- Eikite paskui mane. - Alenas nusivalė veidą rankove, išterliodamas žandus purvu.

- Actekai? - paklausė Denis.

Alenas linktelėjo.

Dabar jau niekas iš karių neužsidėjo ant pečių šautuvo.

Alenas nuvedė juos į tarpeklio gilumą, po to jie pradėjo kilti šlaitu aukštyn. Kariai vingiavo, kartais pasilenkdami ir remdamiesi rankomis į nelygų paviršių. Viršuje jie aptiko siaurą gruntuotą kelią, o šalia jo, ant paties tarpeklio krašto stovėjo sargybos posto namelis. Akmenų plyšiuose augo tankios drėgnos samanės.

- Ar tu ką nors matei? - paklausė Denis.

Alenas papurtė galvą. Jo marškiniai buvo permirkę nuo prakaito.

- Dabar čia tylu, - pasakė jis. - Eime.

Jie pajudėjo pirmyn. Alenas parodė prie namelio gulintį negyvą kūną. Aplinkui zvimbė

musių spiečius. Denis priėjo arčiau ir pamatė surištas lavono rankas.

- Žiūrėkite... - Jis koja apvertė irstantį kūną. Pasklido slogus kvapas. Iš prie kojos pritvirtintų makščių ištraukė mačetę ir parodė į plėštinę žaizdą tarp antrojo bei trečiojo negyvelio šonkaulių. - Matote?

- Prapjovė, norėdami pasiekti širdį, - pasakė vienas iš mangustų.

- Žynys, matyt, skubėjo, nepanoro... per krūtinės ląstą, - pridūrė Alenas.

Denis nepastebėjo nieko primenančio aukurą. Kažkoks actekų karys skubėjo ir pasistengė apsieti be įprastinių apeigų. Tipiškas nedidelės medžiotojų grupės, prasiskverbusios pro neįveikiamus Prakeiktuosius kalnus, poelgis... bet juk čia žmonių-mangustų šalies širdis.

Alenas parodė į kelio pakraštį.

- Matote ištryptus lapus bei pėdsakus? Mano nuomone, čia praėjo koks tūkstantis... jei ne daugiau.

Tūkstantis. Tai jau ne koks nors menkas medžiotojų būrys. Tai smogiamoji grupė, keliaujanti Mafolio perėjos link... tik iš šitos kalnų pusės. Juk šnipas būtent taip ir sakė....